

BABYLON

ROZUMÍME SI?

MĚSTSKÉ KOLO 2019
KATEGORIE 6. A 7. ROČNÍK

JMÉNO: .....
ŠKOLA: .....

Ahoj čtenáři, gratulujeme ti, že ses dostal do městského kola soutěže Babylon. Ve školním kole jsme se podívali na cestování převážně v Brně, seznámili jsme se blíže s Dopravním podnikem města Brna, a. s. Nyní se podíváme na cestování nejen po Brně, ale pojedeme i dál autobusem a vlakem.

Před sebou opět budeš mít několik ukázek z knih, časopisů a internetových stránek, ke kterým se bude vztahovat řada úkolů. Říd' se těmito úkoly a dobře si přečti texty. Nezapomeň si hlídat čas, na městské kolo máš 60 minut.

V současnosti už v Brně nepotřebujeme tradiční papírovou jízdenku, ale klidně si ji můžeme koupit přes SMS. Podíváme se nyní na tuto službu, kterou DPMB poskytuje, trochu blíže. K textu patří úkoly 1, 2, 3 a 4.

Postup při nákupu SMS jízdenky při cestování městskou hromadnou dopravou Brno¹

Cestující napíše textovou zprávu ve znění:

- BRNO20 pro jízdenku za 20 Kč s platností _____ minut
- BRNO pro jízdenku za 29 Kč s platností _____ minut
- BRNOD pro jízdenku za 99 Kč s platností _____ hodin

Text odešle na telefonní číslo 90206. Přibližně po 2 minutách od odeslání SMS zprávy cestující obdrží SMS jízdenku. SMS _____, kterou si cestující SMS jízdenku _____, hradí cestující dle tarifu sjednaného u svého _____ operátora.

Cestující je povinen nastoupit do _____ s již doručenu platnou SMS jízdenkou ve svém mobilním komunikačním zařízení. V případě, že cestující na mobilní komunikační zařízení SMS jízdenku neobdrží, je povinen si pořídit pro přepravu jiný _____ doklad. V _____ případě bude _____ za cestujícího bez platného jízdního dokladu. Na nedoručenou SMS jízdenku má právo podat reklamaci.

ÚKOL 1: Doplň logicky a správně slova z nabídky na vynechaná místa v textu. Slova nevyužiješ všechna, musíš je dát do správného tvaru, nikdy se nesmí opakovat dvě stejná slova. Číslovky můžeš psát číslicemi.

Nabídka slov: zpráva, dopis, cestování, cesta, známý, stejný, 24, jízdní, vyhodit, považovat, vozidlo, 20, opačný, 75, jízdenka, objednávat, mobilní

¹ <https://www.dpmb.cz/cs/sms-navod-uzivani>

ÚKOL 2: Najdi v textu antonyma - slova s opačným významem k níže uvedeným slovům.

prodej _____

cizí _____

stejný _____

dostat _____

ÚKOL 3: V textu se vyskytuje několik cizích slov, která se však u nás často používají. Rozumíš jim? Přečti si jejich popisky níže, vyhledej tato slova v textu a přiřaď k popiskům.

určená cena, taxa za poskytovaný systém služeb -> _____

dorozumívací, sloužící ke spojení -> _____

krátká textová zpráva na mobilu -> _____

stížnost na kvalitu poskytovaných služeb -> _____

ÚKOL 4: Rozhodni, zda je tvrzení vyplývající z textu pravdivé, či ne.

Reklamaci mohu podat, pokud mi nepřijde SMS jízdenka. ANO – NE

Do tramvaje mohu nastoupit a čekat, než mi SMS jízdenka přijde. ANO – NE

Při zakoupení SMS jízdenky ve tvaru BRNO mohu cestovat celý den. ANO – NE

Při zakoupení jízdenky za 99 Kč mohu cestovat celý den. ANO – NE

Viš, že Češi drží řadu prvenství? Kromě řady vynálezů jsme dokonce vyrobili první lokomotivu na světě! Pojd' se s námi o tom přesvědčit v dalším textu. Patří k němu úkoly 5 a 6.

ČEŠI VYROBILI PRVNÍ LOKOMOTIVU²

28. dubna 1900, Praha, Rakousko-Uhersko

Opět se potvrdila víra v české zlaté ručičky známí a českého génia. První českomoravská továrna na stroje dnes předala rakouským železnicím po první parní lokomotivu, která jsou byla vyrobená na našem území.

„Je taková malinká a vypadá moc roztomile, hlavně ten nápis Na zdar, kterým je vyzdobena! Mohli vynálezci bychom lokomotivě říkat Nazdárěk,“ pochvalovali Čeští diváci mašinu při slavnostní jízdě. První česká lokomotiva ale není jen roztomilá, ale i světě rychlá. Dokáže jet rychlostí až 140 km v hodině, takže nám ve světě určitě ostudu neudělá. Tedy, Nazdárku, hodně štěstí a ujetých kilometrů celém bez nehod!

ÚKOL 5: V textu je 7 slov navíc. Pokud je objevíš všechna a správně logicky poskládáš, vznikne ti věta. Napiš tuto větu na linku.

_____

ÚKOL 6: Rozhodni, která vyjádření jsou podle textu pravdivá (ANO), nepravdivá (NE), nebo nejsou vůbec uvedena.

Lokomotiva nám ve světě neudělala ostudu. ANO – NE – NENÍ UVEDENO

První česká parní lokomotiva byla vyrobena v 19. století. ANO – NE – NENÍ UVEDENO

Diváci mašinu při její první jízdě pochvalovali. ANO – NE – NENÍ UVEDENO

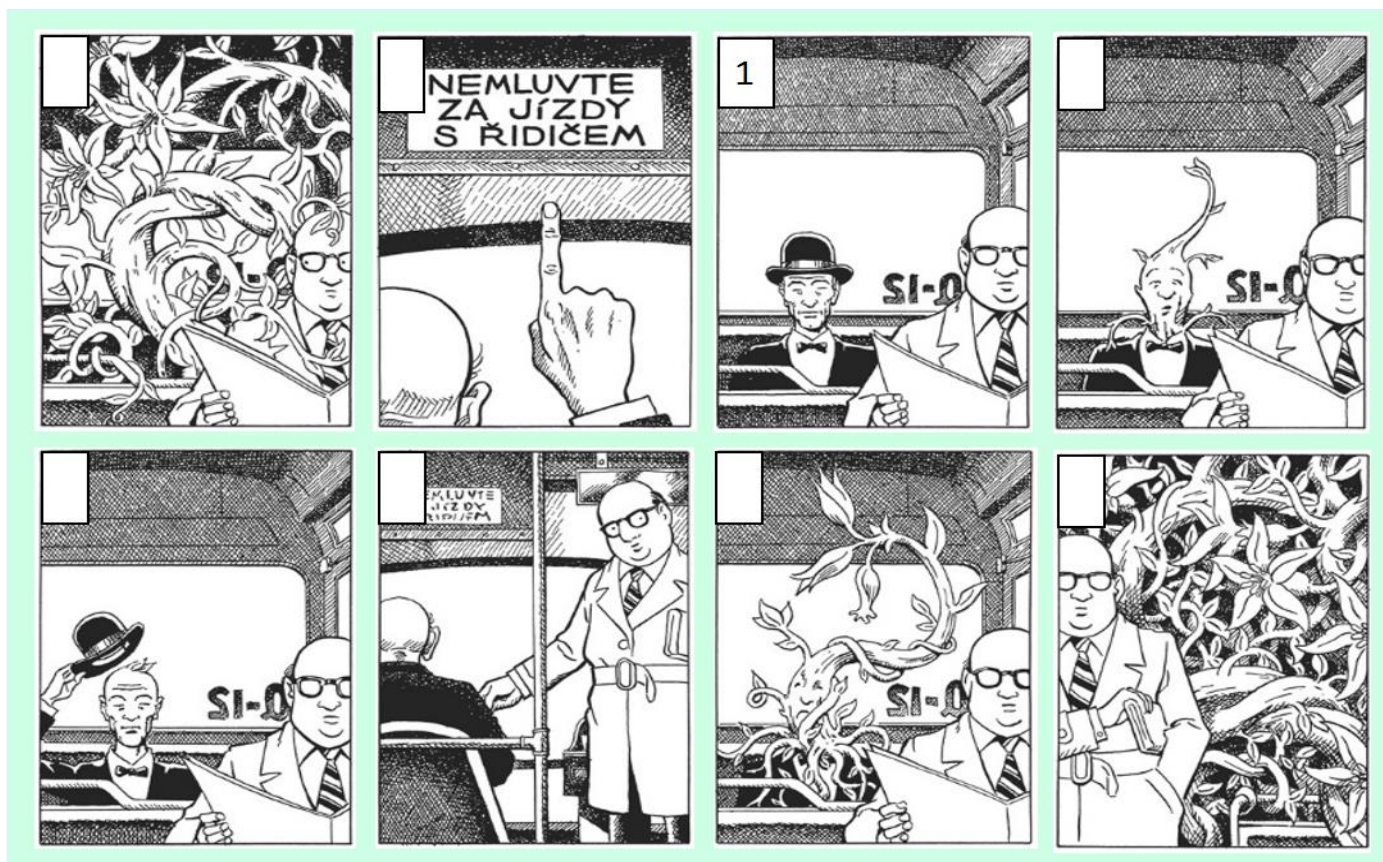
Lokomotiva byla vyrobena 28. dubna 1900. ANO – NE – NENÍ UVEDENO

Lokomotiva byla oficiálně pojmenována Nazdárěk podle jejího nápisu. ANO – NE – NENÍ UVEDENO

² <https://udalosti.signaly.cz/1204/v-roce-1900-byla-vyrobena>

Cestování dopravními prostředky může být někdy hodně dobrodružné a napínavé. Však uvidíš v dalších úkolech 7, 8 a 9, ke kterým tentokrát patří komiks³ o cestování autobusem.

ÚKOL 7: Podívej se na obrazy z komiksu o autobusu a seřaď je podle toho, jak by měly jít logicky za sebou. Očísluj obrázky od 2 do 8 (s prvním jsme ti pomohli) přímo do rámečku v levém horním rohu.

ÚKOL 8: Jaké popisky by se nejlépe hodily pod jednotlivé obrazy komiksu? Vyber je z nabídky a doplň příslušné písmeno k číslům dle tvého pořadí pro jednotlivé obrazy. S prvním jsme ti opět pomohli.

- Nabídka popisků:**
- A) Najednou se něco dotklo mé hlavy a ramene.
  - B) Jel jsem autobusem a četl jsem noviny.
  - C) Řidič mě však úplně ignoroval a ukázal prstem na nápis přede mnou.
  - D) V novinách ten den psali hodně zajímavých věcí.
  - E) Vstal jsem a šel jsem tuto podivnost oznámit řidiči autobusu.
  - F) Včera jsem se dozvěděl zajímavou věc o rostlinách.
  - G) Dozvěděl jsem se také o nové restauraci v centru města.
  - H) Poklepal jsem řidiči na rameno, abych ho na sebe upozornil.
  - I) Trochu mě bolela hlava, a tak jsem si vzal prášek.
  - J) Nejvíce mě zaujala zpráva o opravě našeho mostu přes řeku.
  - K) Najednou se mě něco dotklo, překvapivě to byla obří rostlina.
  - L) Tak jsem se naštvál a raději jsem se rozhodl vystoupit.

1	2	3	4	5	6	7	8
B							

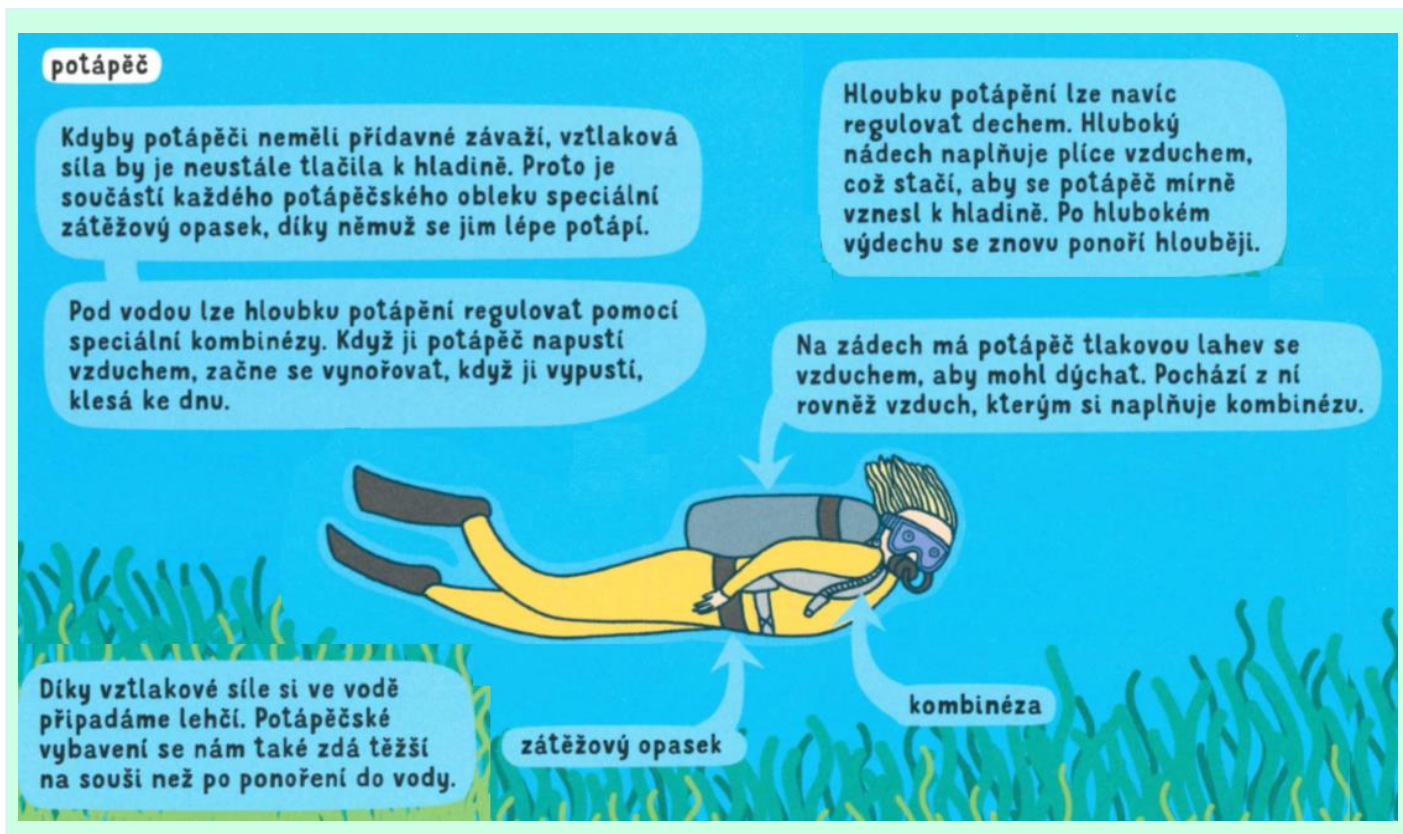
³ <http://www.comics-blog.cz/2015/10/1013-autobus-90.html>

ÚKOL 9: Jak by se komiks mohl jmenovat? Vymysli mu originální název. V tvém názvu musíš použít alespoň tři uvedená slova z nabídky.

Slova z nabídky pro vytvoření názvu: rostlina, muž, autobus, cesta, čtení, noviny, řidič, nemluvit, jízda

Tvůj vytvořený název komiksu: _____

V dnešní době již můžeme cestovat všude, kam chceme. Na dovolené v zahraničí si někteří odvážlivci zkouší i potápění. Víš, jak funguje potápěčská výbava? V následujícím textu⁴ se o potápění dozvíš něco víc, patří k němu úkoly 10 a 11.

ÚKOL 10: Vyber správné dokončení věty z nabízených možností. Pracuj s textem o potápěči.

K hladině potápěče neustále tlačí:

- a) vztlaková síla
- b) přídavné závaží
- c) zátěžový opasek

Na zádech má potápěč:

- a) zátěžový opasek
- b) kombinézu
- c) tlakovou láhev se vzduchem

Kombinéza potápěči slouží k:

- a) ochraně před nepřáteli a parazity
- b) regulaci hloubky potápění
- c) tomu, aby se potápěč nenamočil

Hmotnost potápěčského vybavení je:

- a) na souši větší než ve vodě
- b) na souši menší než ve vodě
- c) na souši stejně těžká jako ve vodě

⁴ MIZIELIŇSKA, Aleksandra a Daniel MIZIELIŇSKI. *Pod zemí: Pod vodou*. Přeložil Michael ALEXA. Brno: Host, 2017. ISBN 978-80-7577-114-8.

ÚKOL 11: Odpověz vždy **celou větou** na jednotlivé otázky k textu.

Jak potápeč pomocí svého dechu může ovlivňovat potápění?

Co se stane, když potápeč vypustí z kombinézy vzduch?

K čemu slouží potápeči zátěžový opasek?

Jak na potápeče funguje vztlaková síla?

A na závěr opět trochu logiky. Před tebou jsou poslední úkoly 12, 13 a 14, které prověří tvou verbální inteligenci. Říd se následujícími texty k úkolům. Jdeme na to!

Pes jako dopravní prostředek?

Úloha psa v lidské společnosti byla vždy rozmanitá, _____ je pomocníkem při lovu nebo při přehánění stád, zaujímá funkci _____ majetku, svého majitele a dalších domácích zvířat, používá se k přepravě nákladů, jako _____ nebo saňový pes, může být cvičen po použití v ozbrojených složkách či k _____ hendikepovaným osobám.

ÚKOL 12: Zakroužkuj možnost, kde všechna po sobě jdoucí slova nejlépe logicky i pravopisně správně zapadají na vynechaná místa ve výchozím textu.

- a) zvířatům – majitele - cvičený – pomoci
- b) člověku – strážce - tažný – asistenci
- c) člověku – strážce - tažný – asistenci
- d) člověku – strážce - domácí – dyspozici
- e) společnosti – správce - totožný – asimilaci

Vyřešíš záhadu?

Petr má rád psy, ale nerad jezdí vlakem. Monika nemá ráda kočky, ale ráda jezdí na kole. Jan nemá rád koně a nemá rád cestování autobusem. Vlasta má ráda jízdy tramvají, ale nemá ráda veverka. Vlaky má rád ten, kdo má rád kočky. Nikdo nemá rád stejný dopravní prostředek ani zvíře jako ostatní.

ÚKOL 13: Kdo rád cestuje autobusem?

- a) Vlasta
- b) Jan
- c) Petr
- d) Monika

ÚKOL 14: Jaká zvířata má ráda Monika?

- a) psy
- b) koně
- c) veverka
- d) kočky

DĚKUJEME TI ZA TVOU ÚČAST V BABYLONU A DOUFÁME, ŽE TĚ TEXTY I ÚKOLY BAVILY!